

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

**Абделазиз Абделхафиз әл Холи, Нашат Баюми,
Атабай Б.А., Ахметбекова А.К., Жиекбаева А.Б.**

Египет диалектісі

Египетский диалект

Оқу құралы

Алғы сөз

«Египет диалекті» атты оқу құралы Қазақстан жоғары оқу орындарында «Шығыстану», «Шетел филологиясы», «Екі шет тілі» және «Аударма ісі» мамандықтары бойынша араб бөлімінде білім алатын студенттерге арналған.

Оқу құралының мақсаты – студенттерге араб диалектілерінің ішінде ең кең тараған египет диалектісі туралы мағлұмат беріп, оның қолданыс ерекшеліктерін көрсету.

Египетте бұл диалектіде 76 миллионға жуық адам сөйлейді. Египет диалектісі VII ғасырда мұсылман арабтар жаулап алғаннан кейін, солардың тілінің негізінде жергілікті тұрғындардың тілімен араласып, Ніл өзенінің жағалауында Төменгі Египетте ел астанасы Каир қаласының маңында қалыптасқан.

Оқу құралында египет диалектісінің күнделікті өмірде көп қолданылатын лексикасы мәтіндер мен сұхбат түрінде берілген. Оқу құралы 8 тақырыптық бөлімнен тұрады. Әр тақырыптық бөлімде лексика-грамматикалық түсіндірмелер қазақ және орыс тілінде беріліп отырады. Оқу құралын бұлай құрудағы мақсатымыз – еліміздегі үш тұғырлы тіл саясатына сай, араб бөлімінің студенттері араб тілін қазақша да, орысша да меңгеру мүмкіндігіне ие болып, орыс тілді орта мен қазақ тілді ортада еркін сөйлеуге баулу.

Бұл бөлімдер египет диалектісінде амандасу, танысу, өзін таныстыру, мамандығына қатысты сұхбаттасу, уақыт атауларына, пәтер жалдауға қатысты тіл қатысу, мәдени іс шаралар мен оның бағдарламалары, сапарға шығу, Египетке саяхат жасау тақырыптарын қамтыған. Бұл материалдарды оқи отырып, студенттер араб тілінің халықтық ауыз екі тілін меңгеруге машықтанады. Оқу құралында қамтылған материалдар кредиттік жүйе талабына сай 15 аптаға мөлшерленген.

Оқу құралын оқу үдерісінде «Араб диалектологиясы» пәніне көмекші құрал ретінде де, сонымен қатар тілді өздігімен үйренемін деушілерге де қолдануға болады. Араб бөлімінің студенттері мен магистранттары және докторанттары Араб әлеміне тіл ұстартуға барған жағдайда жергілікті халықпен еркін сөйлесуге мүмкіндік беретін аса маңызды құрал болады. Оқу құралындағы материалдарды Египет пен басқа да араб елдеріне сапар шегетін туристерге септігі тиетініне сеніміміз зор.

Предисловие

Учебное пособие «Египетский диалект» предназначен для студентов высшего учебного заведения Казахстана, изучающих арабский язык по специальности «Востоковедение», «Иностранная филология», «Два иностранных языка», и «Переводческое дело».

Целью данного учебного пособия является ознакомление студентов особенностями египетского диалекта и дать сведения о нем, который как разговорный язык наиболее распространен в арабском мире.

Около 76 миллионов жителей Египта говорят на этом диалекте. Формирование египетского диалекта началось после завоевания арабскими мусульманами Нижнего Египта в VII веке в результате смешивания арабского языка с языком местных жителей района города Каир.

В учебном пособии лексика египетского диалекта изучается путем текстов и диалогов на разговорном языке на повседневные темы. Учебное пособие состоит из 8 разделов. В каждом разделе наряду с текстами и диалогами есть лексико-грамматические, фонетические комментарии на казахском и русском языках. Двуязычие учебного пособия в соответствии с языковой политикой нашей страны способствует изучению арабского диалекта, как на казахском, так и на русском языках и дает возможность использовать данное пособие в казахских, русских и объединенных группах.

Разделы учебного пособия охватывают такие темы на египетском диалекте, как приветствие, знакомство, предоставление сведений о себе, беседы о профессиональной деятельности, назначение времени, аренда жилья, культурные мероприятия и программы, путешествие по Египту и т.д. Данные материалы позволят студентам освоить народный разговорный язык арабского языка. Материалы пособия в соответствии с кредитной технологией распределены на 15 недель.

Учебное пособие можно использовать в учебном процессе как вспомогательное пособие в изучении дисциплины «Арабская диалектология», а также для самостоятельного изучения арабских диалектов. Учебное пособие способствует развитию языковых навыков разговорного языка и студенты, магистранты и докторанты могут использовать его во время языковой практики в арабских странах. А также авторы надеются, что материалы учебного пособия могут помочь туристам в их путешествии в Египет и другие арабские страны.